



Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Til
Adressater iht. liste

Vår ref: 19/2016 Vår dato: 25.04.2016 Deres ref: Deres dato: 12.04.2016

Kvotevedtak Hardangervidda Villreinområde 2016

Saken gjelder: Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet skal vedta årlig kvote for Hardangervidda villreinområde. Anbefaling om villreinkvote høsten 2016, er oversendt villreinnemnda fra Hardangervidda villreinutval i e-post datert 12.04.2016

Fakta: Villreinnemnda som offentlig organ skal vedta årets kvote for Hardangervidda villreinområde. Anbefaling av kvote er utarbeidet av Hardangervidda Villreinutval.

Hvert år gjøres det en bestandsvurdering ved utarbeidelse av kvoteforslag. De ulike års bestandsvurderinger og eventuelt justeringer fremkommer av tidligere års kvoteforslag og gjengis ikke her. Dette da det pr. i dag ikke er fremkommet vesentlige og nye opplysninger som tilsier at de siste års vurderinger bør revurderes.

Villreinutvalets anbefaling til årets kvote:

Det anbefales følgende kvote / antall kontrollkort for jakt på villrein i Hardangervidda villreinområde høsten 2016:

- Totalt 8.000 kontrollkort fordelt på:
 - 1.200 stk. fridyrkort.
 - 6.800 stk. simle/ungdyrkort med kalv inkludert i samme kontrollkort.

Adresse:
Sentrum 20
3630 Rødberg

E-post:
live.gladheim@nlr.no

Telefon:
92863693

Dette innebærer en teoretisk kvotestørrelse på 14.800 dyr når alle 6.800 kalver regnes med (1.200 frie dyr, 6.800 simle/ungdyr, 6.800 kalv).

Kvoteforslaget forutsetter at det utformes et kontrollkort der det inngår simle/ungdyr og kalv på ett og samme kontrollkort. Dette på samme måte som i årene 1998-2002. Søknad om dispensasjon fra forskrift om forvaltning av hjortevilt § 30 er sendt Miljødirektoratet. Dersom dispensasjon ikke gis slik at det ikke blir utformet et kontrollkort der kalv er inkludert i su-kortet, vil villreintvalet fremme ny kvoteanbefaling overfor villreinnemnda.

Vurdering av kvoteanbefaling:

Utdrag fra kvoteanbefalingen: Kalvetilveksten i 2015 vurderes å ha vært ca. 2.100 kalv. Med et jaktuttak på 1.662 tilsier dette er relativt uendret bestandsstørrelse. Dette tilsier en bestand på rundt 10.500 dyr før kalving i 2016.

Jakta i 2015 hadde som mål å redusere simleandelen ytterligere. Som følge av dårlig jakt ble uttaket av hanndyr stort og større enn uttaket av hunndyr. Dette var forventet å gi en økning i simleandelen, noe som ble bekreftet ved strukturtellingen etter jakt. Ved strukturtellingen høsten 2015 ble det funnet 47% simler og med 2.368 dyr opptelt vurderes dette til å være «riktig».

Sammen med siste års økning av simleandelen vil en forvente at kalvetilveksten ligger nærmere den tilvekst som ble registrert sommeren 2014 enn sommeren 2015. Det er derfor naturlig å ta utgangspunkt i 2.500 – 3.000 kalv sommeren 2016.

Kvotepolitikk og virkemiddelbruk høsten 2016 bør ha følgende hovedfokus, i prioritert rekkefølge:

1. Redusere simleandelen i bestanden.
2. Ta ut tilveksten.
3. Ta ut mindreverdige dyr / ikke skape mindreverdige dyr.

Villreintvalet har de to foregående år ønsket å inkludere en kalv i su-kortet, men dette har Miljødirektoratet sagt nei til. Kvoten har derfor vært fordelt på de tre korttypene fritt dyr, simle/ungdyr og kalv. Siden hovedmålet har vært å felle mye simler for å redusere simleandelen har andel su-kort vært satt høyt, hhv. 75 og 70%. Dette har dessverre gjort at andel kalvekort har blitt veldig liten i forhold til su-kvoten. Med en vesentlig større utnyttelsesgrad på fridyrkort enn su-kort og en utstrakt felling av «1,5-årig bukk» på su-kort har den høye andelen su-kort ikke gitt ønsket reduksjon av simleandelen i bestanden. Å tildele

Adresse:
Sentrum 20
3630 Rødberg

E-post:
live.gladheim@nlr.no

Telefon:
92863693

en kvote med kortfordeling lik de to foregående år synes derfor ikke å være forsvarlig i dagens situasjon. Så fremt kvoten må tildeles iht. disse tre korttypene må tilnærmet hele kvoten tildeles som su-kort. Ved å inkludere en kalv i su-kortet vil den reelle kvoten økes uten å øke antall kontrollkort tilsvarende. Antall kontrollkort er det som i praksis oppfattes som kvotestørrelse og styrer salg og utnyttelsen av korta.

Etter naturmangfoldslovens § 7 skal prinsippene i §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet:

Villreinnemnda viser til at dette vedtaket baserer seg på data fra grunneiersammenslutningene i området som har gjennomført tellinger og som sitter med lokal kunnskap om området. Villreinnemnda anser at kravet til kunnskapsgrunnlag er tilstrekkelig ivaretatt. Jmf § 8. § 9 Førre var prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig. Kvoteanbefalingen bygger på blant annet tellinger, observasjoner og erfaringer over flere år. Bestandsstørrelse, uttak av anbefalt kvote anses forsvarlig sett i lys av anslått bestandstall og tilvekst og anbefalt bestandsmål i forvaltningsplan for området jmf. § 10 om samlet belastning. § 11 og 12 er vurdert som mindre relevante, eller dekkes av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.

Etter Hjorteviltforskriften § 28 skal Villreinnemnda vedta årlig fellingskvote for hvert villreinområde innen 1. mai. Hvis godkjent bestandsplan foreligger, skal villreinnemnda legge denne til grunn for sitt årlige vedtak om fellingskvote. I villreinområder uten bestandsplan skal villreinutvalg/grunneiersammenslutning oppfordres til å fremlegge forslag før fellingskvote fastsettes.

Valdets egen kunnskap om området og bestanden er det som vektlegges i vurderingen av årets kvote. Søknaden vurderes å være i tråd med kap.3 i forskrift om forvaltning av hjortevilt.

På bakgrunn av informasjon i søknaden om tellinger og bestandsstatus, ser man at strukturen i stammen og kalvetilveksten har oversteget i bestandsmålene som er vedtatt av Villreinutvalet og Villreinnemnda. Det er derfor viktig å imøtekomme Villreinutvalets anbefaling om å redusere simleandelen i bestanden, samt anbefale et korttype som forenkler muligheten til å felle små og enslige kalver. Dette ser nemnda på som et forvaltningsmessig godt tiltak. Villreinnemnda støtter dermed Villreinutvalets kvoteanbefaling i sin helhet.

Adresse:
Sentrum 20
3630 Rødberg

E-post:
live.gladheim@nlr.no

Telefon:
92863693

Vurdering av type kontrollkort – kalv inkludert i simle/ungdyrkortet:

Villreinutvalet ønsker å redusere simleandelen i bestanden og en stor andel av kvoten må derfor gis i form av simle/ungdyrkort, samtidig som andel fridyrkort og kalvekort må begrenses. I 2015 var kvoten på 8.000 dyr (kontrollkort) og 70% av kvoten ble tildelt som simle/ungdyrkort. Med kun 15% kalvekort ble det et stort sprik mellom antall SU-kort og antall kalvekort. Etter flere år med erfaring ser man at i år med dårlig jakt, blir det felt mye hanndyr i forhold til hunndyr på Hardangervidda. Fordelingen av type dyr som felles reguleres i hovedsak gjennom andel voksendyrkort og da spesielt andel frie dyr av totalkvoten. Dette da jegerne prioriterer felling av voksen bukk før felling av simle/kalv dersom de har valgmuligheten. Utnyttelsesgraden på fridyrkorta er vesentlig større enn på su-kortene. Dette forklarer hvorfor fordelingen av felte dyr avviker vesentlig fra fordelingen av type kort i kvoten. Et annet forhold som påvirker kjønnsfordelingen i uttaket er jaktresultatet. Ved lav utnyttelsesgrad av kvoten (lav felling) vet en av flere års erfaring at det blir overvekt av hanndyr i uttaket, da felling av bukk prioriteres.

Villreinutvalgets vurderinger tilsier at andel kalv blant felte dyr er påfallende uavhengig av andel kalvekort i kvoten. I 2014 ble det med kun 900 kalvekort felt hele 502 kalver. En stor del av kalvene er felt på su-kort og det er tydelig at jegerne generelt ønsker muligheten til å felle kalv. Av 314 innleverte kontrollkort i Tinn/Vinje/NogU hvor det var felt kalv på kortet, var 157 kalv felt på kalvekort, 154 kalv felt på su-kort og 3 kalv felt på fridyrkort. I 2015 var det noen flere kalvekort (1.200) og vesentlig dårligere jakt og færre kalver.

Enslige kalver kan være en faktor som medvirker til den relativt høye naturlige dødeligheten hos rein på Hardangervidda. Morløse kalver som måtte overleve vinteren bidrar trolig ikke til en positiv kondisjonsutvikling hos reinen. Dette kan være en forklaringsfaktor for manglende / liten kondisjonsbedring på tross av bedringen av beitene og lengre periode med relativ liten bestandsstørrelse. Miljødirektoratet har oppfordret Villreinutvalet og Villreinnemnda til å ha kondisjon som et delmål i de nye bestandsmålene som skal vedtas i 2016. En ordning med et kalvekort inkl. i s/u-kort kan være en av flere faktorer til å kunne påvirke kondisjonen i bestandet på sikt, ved at man har større sannsynlighet for at jegeren feller små og enslige kalver på vidda.

Denne ordningen vurderes å være både etisk og forvaltningsmessig fordelaktig, og den er heller ikke ny i forvaltningssammenheng. Dette har vært utprøvd før på Hardangervidda, og det er ordning man ønsker å gjeninnføre som et av flere forvaltningstiltak for å ha bedre kontroll på uttaket av type dyr, og øke antall dyr felt, herunder særlig simler og små enslige kalver.

Adresse:
Sentrum 20
3630 Rødberg

E-post:
live.gladheim@nlr.no

Telefon:
92863693

På Hardangervidda er det kjent at mange kontrollkort aldri blir solgt eller kommer til fjells. Dette er uheldig og bidrar ikke til nødvendig felling. Det viser seg i praksis seg at økende antall kontrollkort gir økt administrativt arbeid og økte utfordringer med å få korta i omløp. Ved å inkludere en kalv på hvert av SU-korta oppnår en i praksis å få færre antall kontrollkort uten å redusere kvotestørrelsen. Dette gir igjen større sannsynlighet for at alle kontrollkort faktisk kommer til fjells og dermed blir benyttet, samtidig som man øker sannsynligheten betraktelig for at jegeren faktisk feller små og enslige kalver.

Villreinnemnda har vært i møter og samtaler med Miljødirektoratet, Fylkesmannen og Villreinutvalet om denne korttypen, og har ingen merknader til denne type utforming av kort og praktiseringen av dette på Hardangervidda. Nemnda støtter Villreinutvalets søknad om dispensasjon fra Hjorteviltforskriftens §30 om kontrollkort.

Vurdering av Hjorteviltforskriftens § 31 om fellesjaktavtaler.

Villreinutvalet søker i år som i fjor om dispensasjon fra kravet om skriftlig samtykke fra avgivende og mottakende vald for overføring av kontrollkort mellom vald – hjorteviltforskriftens § 31.

Fellesjaktavtaler mellom vald inngått i forkant av jakta benyttes i liten grad og er lite effektivt / hensiktsmessig på Hardangervidda pga. store årlige variasjoner i områdebruk. Overføring av kontrollkort skjer i hovedsak på kort varsel i løpet av jakta etter hvert som en ser hvordan jakta utvikler seg og hvor dyra befinner seg. For jegeren og rettighetshaverne medfører kravet til skriftlig tillatelse fra både avgivende og mottakende vald for overføring av kontrollkort et unødvendig byråkrati og er et hinder for en effektiv kortflyt. Miljødirektoratet fjernet også i 2014 rubrikkene der rettighetshaverne «enkelt» kunne signere kortet og gi tillatelse til overføring mellom vald.

Villreinutvalet evaluerte ordningen i brev til Miljødirektoratet datert 11.12.2015. Konklusjonen var at det ikke hadde hatt en umiddelbar målbar effekt. Til det kom vedtaket for seint og det tar tid å endre forvaltningspraksis. Det ble imidlertid ikke registrert negative forhold knyttet til denne dispensasjonen.

Villreinnemnda vil støtte Villreinutvalet søknad om dispensasjon fra hjorteviltforskriftens §31. Muntlig overføring mellom vald har i 2015 ikke hatt noen negativ effekt. Man har også forståelse for at en ny ordning som dette tar flere år å innrette seg etter for rettighetshavere og jegere. Det er derfor viktig å opprettholde ordningen som et av flere tiltak for å forenkle kortflyt under jakta og øke sannsynligheten for bedre og mer effektiv felling på Hardangervidda.

Adresse:
Sentrum 20
3630 Rødberg

E-post:
live.gladheim@nlr.no

Telefon:
92863693

Forslag til vedtak:

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet støtter Hardangervidda Villreinutval sin kvoteanbefaling for 2016, og vedtar dermed en kvote i Hardangervidda Villreinområde på:

- Totalt 8.000 kontrollkort fordelt på:
 - 1.200 stk. fridyrkort.
 - 6.800 stk. simle/ungdyrkort med kalv inkludert i samme kontrollkort.

Dette innebærer en teoretisk kvotestørrelse på 14.800 dyr når alle 6.800 kalver regnes med (1.200 frie dyr, 6.800 simle/ungdyr, 6.800 kalv).

Kvotevedtaket forutsetter at det utformes et kontrollkort der det inngår simle/ungdyr og kalv på ett og samme kontrollkort. Dersom dispensasjon fra Hjorteviltforskriften §30 ikke gis, vil Villreinnemnda så raskt som mulig vedta en ny kvote på bakgrunn av ny kvoteanbefaling fra Villreinutvalet.

Villreinnemnda støtter også Villreinutvalets søknad om dispensasjon fra Hjorteviltforskriftens §30 om lokal utforming av kontrollkort, som innebærer at et kalvekort inkluderes på s/u-kortet for Hardangervidda i 2016. Denne ordningen vurderes å være både etisk og forvaltningsmessig fordelaktig. Det vises vurderingene ovenfor, basert på samtaler og møter med forvaltningen og informasjon i kvoteanbefalingene i 2014 og 2015, og tidligere erfaringer på Hardangervidda. Denne korttypen vil med stor sannsynlighet få positive virkninger for bestandsforvaltningen og reguleringen av antall dyr, og type dyr felt under jakta.

Videre støtter Villreinnemnda Villreinutvalets søknad om dispensasjon fra Hjorteviltforskriftens §31 om muntlig overføring mellom vald. Muntlig overføring mellom vald har i 2015 ikke hatt noen negativ effekt. Man har også forståelse for at en ny ordning som dette tar flere år å innrette seg etter for rettighetshavere og jegere. Det er derfor viktig å opprettholde ordningen som et av flere tiltak for å forenkle kortflyt under jakta og øke sannsynligheten for bedre og mer effektiv felling på Hardangervidda.

Det er viktig å bruke de tilgjengelige forvaltningsverktøyene man har for å kunne forvalte en stabil og bærekraftig villreinstamme på Hardangervidda nå, og i fremtiden. Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet støtter dermed i sin helhet Hardangervidda Villreinutval sine anbefalinger for kvote, kontrollkort og overføring mellom vald for 2016.

Adresse:
Sentrum 20
3630 Rødberg

E-post:
live.gladheim@nlr.no

Telefon:
92863693

Behandling i telefonmøte i Villreinnemnda 25.04.2016 jf. referat:

Villreinnemnda hadde ingen merknader til forslag til vedtak.

Forslag til vedtak ble dermed enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet støtter Hardangervidda Villreinutval sin kvoteanbefaling for 2016, og vedtar dermed en kvote i Hardangervidda Villreinområde på:

- Totalt 8.000 kontrollkort fordelt på:
 - 1.200 stk. fridykort.
 - 6.800 stk. simle/ungdyrkort med kalv inkludert i samme kontrollkort.

Dette innebærer en teoretisk kvotestørrelse på 14.800 dyr når alle 6.800 kalver regnes med (1.200 frie dyr, 6.800 simle/ungdyr, 6.800 kalv).

Kvotvedtaket forutsetter at det utformes et kontrollkort der det inngår simle/ungdyr og kalv på ett og samme kontrollkort. Dersom dispensasjon fra Hjorteviltforskriften §30 ikke gis, vil Villreinnemnda så raskt som mulig vedta en ny kvote på bakgrunn av ny kvoteanbefaling fra Villreinutvalet.

Villreinnemnda støtter også Villreinutvalets søknad om dispensasjon fra Hjorteviltforskriftens §30 om lokal utforming av kontrollkort, som innebærer at et kalvekort inkluderes på s/u-kortet for Hardangervidda i 2016. Denne ordningen vurderes å være både etisk og forvaltningsmessig fordelaktig. Det vises vurderingene ovenfor, basert på samtaler og møter med forvaltningen og informasjon i kvoteanbefalingene i 2014 og 2015, og tidligere erfaringer på Hardangervidda. Denne korttypen vil med stor sannsynlighet få positive virkninger for bestandsforvaltningen og reguleringen av antall dyr, og type dyr felt under jakta.

Videre støtter Villreinnemnda Villreinutvalets søknad om dispensasjon fra Hjorteviltforskriftens §31 om muntlig overføring mellom vald. Muntlig overføring mellom vald har i 2015 ikke hatt noen negativ effekt. Man har også forståelse for at en ny ordning som dette tar flere år å innrette seg etter for rettighetshavere og jegere. Det er derfor viktig å opprettholde ordningen som et av flere tiltak for å forenkle kortflyt under jakta og øke sannsynligheten for bedre og mer effektiv felling på Hardangervidda.

Adresse:
Sentrum 20
3630 Rødberg

E-post:
live.gladheim@nlr.no

Telefon:
92863693

Det er viktig å bruke de tilgjengelige forvaltningsverktøyene man har for å kunne forvalte en stabil og bærekraftig villreinstamme på Hardangervidda nå, og i fremtiden. Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet støtter dermed i sin helhet Hardangervidda Villreinutval sine anbefalinger for kvote, kontrollkort og overføring mellom vald for 2016.

Med hilsen

Endre Læg Reid (s)
Leder

Live Sunniva Gladheim
Sekretær

Adressater:

Miljødirektoratet
Fylkesmannen i Buskerud
Fylkesmannen i Hordaland
Fylkesmannen i Telemark
Vald i Hardangervidda villreinområde
Hardangervidda Villreinutval
Hardangervidda Grunneiersamskipnad
Samarbeidsorganet for fjellstyrene på Hardangervidda
Statens Naturoppsyn
Kommunene i Hardangervidda villreinområde
Medlemmer og varamedlemmer i Villreinnemnda for Hardangervidda

Adresse:
Sentrum 20
3630 Rødberg

E-post:
live.gladheim@nlr.no

Telefon:
92863693